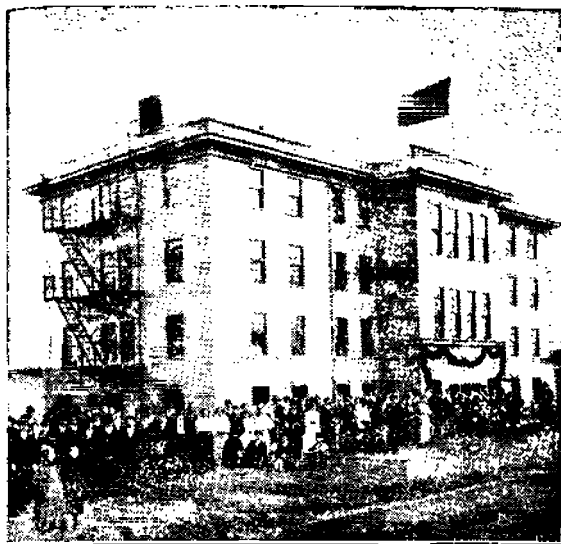

Työväen-Opisto -- sen edut ja viat

I.

Viime aikoina on Työväen Opisto, sen toiminta ja vaikutus sekä sen merkitys järjestössämme ollut jonkun verran pohdinnan alaisena sanomalehdissä ja vielä enemmän yksityisten puoluetoverien keskuudessa. Keskustelu on kuitenkin useimmiten rajoittunut vain joihinkin syytöksiin ja puolusteluihin, jotka ovat esiintyneet tavalla tai toisella muitten pohdittavana olleitten kysymysten ylitydessä. Mutta usein on samalla käynyt niin, että milloin joltakin taholta on katsottu tarpeelliseksi arvostella jotakin opiston toimintaa koskevaa seikkaa, on toisella puolella oltu halukkaita selittämään kaikki opistoa koskeva arvostelu vain parjaukseksi ja panetteluksi, tahalliseksi opiston vahingoittamiseksi y. m. Tällainen arkatuntoisuus on käynyt niin pitkälle, että joskus on tuntunut kuin tahdottaisiin kokonaan kieltää pu-

humasta opistosta mitään muuta kuin sellaista, joka ehdottomasti olisi mitä kiittäväntä laatua. Tällainen asiantila on tietenkin mitä luonnottomin. Järjestömme toiminnan asianmukaisena säilymisen varmin tuki on avoin arvostelu. Ei yksikään toimintamme haara ole, eikä koskaan tule olemaan niin hyvä, etteikö siinä olisi arvostelunsa varaa. Arvostelu saattaa joskus käydä yksipuoliseksi, joskus ehkä liiotelluksikin, mutta sekin on parempi kuin sellainen tapa, jo-

ka on kehittymässä juuri opistoon nähden, nim. että kaikki arvostelu otetaan ehdottomasti vihamieliseltä kannalta ja siten tuudittetaan itseämme siihen uskon, että sen takana ei ole mitään muuta kuin ilkeämielistä parjaamisenhalua. Jos sellaista politiikkaa noudatettaisiin yleensä järjestötoiminnassamme, niin ei kestäisi kauan ennenkuin jäsenistö kokonaan menettäisi kontrollin pois käsistään.

Tällainen väärä tapa on sitäkin turmiollisempi Työväen Opistoon nähden, koska sen toiminnassa todellakin on paljon sellaista, joka sietää arvostelua ja mikäli mahdollista myös korjausta. Kokonaan väärässä ovat ne, jotka luulevat että sellainen käsitys on vain muutamilla "puoluepaaseilla, jotka haukkuvat opistoa, koska pelkäävät, että siellä opetetaan liian tietoisiksi nuorempia puoluetove-

reita, jotka sitten tulevat ja riistävät leipäpaikat pois puoluepaaseta". Laajalle jäsenistön, ja etenkin vakavamman ja ajattelevamman jäsenistön keskuuteen on levinnyt se käsitys, että jotain on vinossa opistomme toimintatavassa tahi opetusjärjestelmässä tahi jossakin muualla, joka vaikuttaa siihen suuntaan, että opisto nykyisellään ei tuota järjestöllemme sitä hyötyä, minkä se pitäisi ja voisikin tuottaa, katsoen niihin suuriin uhrauksiin, joita opiston ylläpitäminen vaatii. Me koetamme tässä ja seuraavissa artikkeleissa osoittaa joitakin arvosteltavia kohtia ja mikäli mahdollista myös niiden syitä, samalla toivoen, että toista mieltä olevat toverit, etenkin opiston toiminnasta lähinnä vastuunalaiset henkilöt, myös esittäisivät näkökantansa.

Opiston eduista emme lähde pitkälle puhumaan. Ne ovat ilmiselvät. Amerikan suomalaiset tarvitsevat tällaisen laitoksen jo siitäkin syystä, että heillä ei ole täällä saatavissa omalla kielellään muutamaakaan yleistä järjestettyä opetuslähdettä. lukuunottamatta omintakeista itseopetusta kirjojen ja sanomalehtien kautta. Jo yleisivistyksen alkeitten hankkimista varten on opisto tarpeellinen eikä tätä sen tarvetta vähennä sekään seikka, että se olojen pakosta vain pieneltä osalta voi tyydyttää Amerikan suomalaisten työläisten koulutarvetta, kun ainoastaan pieni osa tiedonhaluisia mahtuu sen suojiin tahi muuten on tilaisuudessa pääsemään sinne. Ei sekään kelpaa aseeksi opistoa vastaan, että se syntyi "sattumalta", vissien tilapäisten seikkain vuoksi ja ennen kuin varsinaisen tarve syntyi. Ehkä opistoa ei olisi perustettu järjestömme taholta juuri sinä aikana, jollei Kansallisseurakunnan puuhien onnistumattomuus olisi anta-

nut siihen suoranaista aihetta. Mutta opiston tarve on kuitenkin niin suuri, että uskomme varmasti, että ei olisi kestänyt kauan ennenkuin järjestömme muulla tavoin olisi ryhtynyt toteuttamaan samaa asiaa.

Opisto on sängen tarpeellinen myöskin erikoisesti sosialistisena oppilaitoksena. Tosin voitaisiin tulla toimeen paikallisilla agitaationikursseilla, joilla edelleenkin lisätään Opiston tarkoitaman agitationityön merkitystä, ja niinhän sitä monessa muussakin maassa saadaan tulla toimeen vain sellaisilla kursseilla. Mutta kun kerran me tarvitsemme vakituisen oppilaitoksen ensiksimainitsemastamme syystä, ja ylläpidämme sellaisen, niin selvää on, että samalla itseltään tulee siitä juuri sosialistinen valistuslaitos, joka antaa yleisivistystä erikoisesti sosialistisessa valossa.

Mutta etenkin on opisto tarpeellinen sitä varten, että sen kautta kasvatettaisiin järjestöllemme kykeneviä toimihenkilöitä, — puhujia, sanomalehtimiehiä, järjestön virkailijoita, — joita tarvitaan yhä enemmän, sikäli kuin järjestömme toiminta laajenee ja edistyy.

Kysymys on siitä, kummanko näistä tehtävistä Opisto yrittää täyttää tahi voi täyttää ja missä määrin se voi sen tehdä.

Opiston sanotaan täyttävän kaikki kolme tehtävää. Sen kurseja on yritetty järjestää siten, että ne vastaavat oppilaitten eri tietomääriä, alkaen alkeistietoja antavasta kurssista ja päätyen ylimpään kurssiin, johon sisältyy verrattain laaja kansantaloustieteen, historian, valtio-opin ja luonnontieteen opetus. Kun opetus samalla tapahtuu sosialistisella pohjalla ja sen ohella keskustelukoukousien y. m. kautta ainakin josain määrin seurataan järjestön

toimintaa ja harjaannutetaan oppilaita järjestötyössä esiintyviin tehtäviinsä, niin tavotellaan sillä saavuttamaan sekin tarkoitus, joka edellä toisena kohtana mainittiin.

Tämän lisäksi on koetettu tehdä opistosta eritoten englanninkieltä ja Amerikan historiaa sekä yhteiskunnallista rakennetta opettava laitos, joka tarkoitukseltaan tyydyttään englanninkielen opettajilla, opettamalla Amerikan historiaa ja nyt viimeksi on kokeiltu pitämällä englanninkielinen luennoitsija varttuneimmille oppilaille.

Seuraavassa esitämme ne huomattavimmat muistutukset, mitä opetusopilliselta ja järjestömmä yleishyödyn kannalta voidaan esittää opiston opetustapaa vastaan. Säkenien seuraavassa numerossa käymme tarkemmin jokaisen eri kohdan käsiksi, opistossa käytännössä olevan lukujärjestyksen sekä luentokaavojen nojalla osoittaen missä kohdin siinä löytyy näitä väitteitämme tukevia seikkoja ja miten ne ehkä voitaisiin välttää.

Yhdenmukaisen opetustavan aikaansaaminen on vaikeata. Joskin oppilaat jaetaan heidän tietomääriensä perusteella kolmeen eri kurssiin, niin sittenkin on heidän vaikeata kullakin kurssilla yhtäläisesti seurata opetusta, koska samoillekin kurseille joutuu suuresti eri kehityskannalla olevia oppilaita.

Alemmilla kursseilla annetaan liian vähän opetusta yleisissä opetusaineissa, kuten maantieteessä, yleisessä ja työväen liikkeen historiassa sekä luonnontieteessä.

Ylemmillä kursseilla on liian paljon opetusaineita ja niiden järjestely sellainen, että vain harvat oppilaita pystyvät täysin sulattamaan heille esitettyjä asioita. Oppilaat ovat taipuvaiset rasittamaan itseään innoissaan liian monilla aineilla ja heidän on yleensä vaikeata itsenäisesti lueskella sen ohella,

jotsa on seurauksena se, että he useimmiten vain hyvin pintapuolisesti perehtyvät aineisiin ja monet eivät ollenkaan pysty niitä sulattamaan.

Liian vähän huomiota asetetaan tämän maan työväenliikkeen historian opettamiseen ja opetus tapahtuu enimmäkseen poleemisessa, yksipuolisesti arvostelevassa eikä tyynesti historiallisessa muodossa. Se estää tasapuolisen käsityksen syntymistä Amerikan työväenliikkeen historiasta ja sen kehitykseen vaikuttaneista seikoista, josta osaksi johtuu se suvaitsematon tapo, millä opiston oppilaitten taholta usein on suhtauduttu käytännöllisiin työväen liikettä koskeviin kysymyksiin.

Kokeilun alaisena oleva englanninkielinen luennoiminen on tarkoitustaan vastaamaton, koska vain hyvin pieni osa oppilaita voi seurata näitä luentoja. Niistäkin vain osa osaa hyvin englanninkielistä, mutta niihin kuuluu etupäässä maassa syntyneitä henkilöitä, jotka ovat niin äskettäin liittyneet liikkeeseen, että eivät voi seurata luentoja, kun heillä ei ole riittävää sosialistista käsitystä. Ne sitävästoin, jotka kyllä muuten pystyisivät luentoja seuraamaan, taas eivät osaa englanninkielistä niin täydellisesti, että voisivat esteettömästi seurata luennoitsijan verrattain syvällisiä esityksiä.

Opiston oppilaita on moitittu paljon siitä, että monet heistä tullaan opistosta suhtautuvat liian yltyöpäisellä ja itserakkaalla tavalla muihin puoluetovereihin. Luulottelevat olevansa perillä kaikista maailman viisauksista ja tieteistä ja antavat ymmärtää, että muut eivät ymmärrä yhtään mitään. Liian ala-arvoiseksi arvioivat järjestön toimintaa ja katsovat itseänsä jonkinlaisiksi "Messiaiksi", jotka ovat kutsutut pelastamaan suuren

tietämättömän puolueen jäsenistön siitä pimeydestä, jossa se heidän mielestään vaeltaa. He usein siinä määrin katsovat, että tässä "pelastustyössä" tarkoitus pyhittää keinot, että joskus turvautuvat hyvinkin säännöttömiin keinoihin päästäksensä suorittamaan sitä uneksi- maansa "pelastustyötä".

Edelläesitetyistä kohdista ovat muutamat sitä laatua, että niitä yleensä ei voida tämänlaisessa oppilaitoksessa välttää. Toiset joh- tunevat opettajavoimien riittämät- tömyydestä ja ehkä joskus sopi- mattomuudestakin, joka seikka taasenkin nykyoloissamme ei ole helposti korvattavissa. Mutta epä- lemättä on tässä kaikessa sellaisia- kin syitä, jotka ovat autettavissa käytännöllisemmän asiointien jär- jestelyn kautta.

Opistolle tuleva oppilasjoukko yleensä on tiedonhaluista joukkoa, jolta elämänsä varrelta tavallisesti on puuttunut aineellisia edellytyk- siä opetuksen saamiseen. Kun he opiston kautta pääsevät tiedon läh- teitten ääreen ja saavat nähdä, kuinka paljon on maailmassa asioi- ta, jotka pitäisi tuntea ja joiden oppiminen olisi varsin mieluista ja hyödyllistä, niin ei ole ihmeteltävä, että opin paljoudesta innostutaan ylenmäärin (eikä tällainen innostus tietenkään ole mikään paha asia sellaisenaan.) Jokainen on katke- rasti tuntenut mielessään sitä, että ei ole saanut opetusta aikaisemmin ja nyt päästyään sen käsiksi kuvit- telee kerrankin perehtyneensä kaik- keen. Kuitenkaan opisto parhaas- sakaan tapauksessa ei voi antaa muuta kuin vähän sitä tietoa ja vähän tätä. Mutta vertaamalla opistolla tutkimaansa tietomäärää siihen, mihin hänellä aikaisemmin on ollut tilaisuus tutustua, oppilas ehdottomasti joutuu yliarvioimaan saamiensa tietojen määrää, josta

tuloksena on liioteltu ja tositetvoja vastaamaton käsitys itsestään.

Voimme tässä suhteessa verrata opistoa vaikutukseensa nähden Suomen kansakouluopettajain se- minaareihin, joissa näemme osaksi samallaisia ilmiöitä. Seminaariin tulee kansakoulun kurssin suorit- tanut nuorukainen tai neito ja siel- lä saa osakseen vähän opetusoppia, vähän historiaa, jonkun verran laa- jemmassa muodossa kuin kansa- koulussa, vähän luonnontiedettä taaskin jonkun verran perusteelli- semmassa muodossa ja päästyään seminaarista hänellä ennenkaikkeaa on erinomaisen syvä usko omasta oppineisuudestaan, jota ei lähes- kään vastaa todellinen tietomäärä. Ja kuitenkin kestää seminaarin opetus neljä vuotta, vaatii vissejä pohjatietoja, on systemaattisesti järjestetty ja tapahtuu opetusopi- lisesti kokoneitten opettajain joh- dolla. Sen pitäisi antaa verrattain hyviä tuloksia porvarilliseen sivi- tyksen juurruttamisessa, mutta se ei pysty sitäkään tekemään.

Joskin selvää on, että työläisten oma opisto, jossa palava opinhalu ja innostus sekä sosialistinen tie- toisuus ainakin osassa oppilaita voi saada aikaan lyhyessäkin ajassa hämmästyttävän suuria tuloksia, niiden tukena kun on aikaisemmin tutkitun sosialistisen kirjallisuud- en, sanomalehdistön ja muitten it- seopintojen apu, niin ei kuitenkaan siltäkään voida odottaa mahdotto- man suuria, eikä voida odottaa et- tä muutaman kuukauden opiskelu opistossa voisi antaa mitään ehdot- tomasti perusteellista tietoa. Ja ai- nakaan ei voi suuri osa oppilaista, nim. se, jolla ei ole riittävästi ko- kemukseen ja aikaisempaan lues- kelemiseen perustuvaa tietoisuutta, muutaman kuukauden opistolla opiskelulla saada mitään eheätä käsitystä niistä aineista, jotka sille opistossa opetetaan. Mutta juuri-

pa viimeainitussa oppilastossa voimakkaimmin esiintyy se usko omaan erehtymättömyyteensä, joka aiheuttaa monellaisia ristiriitoja sellaisten toverien ja sen toveriipiirin välillä, johon he joutuvat toimimaan.

Nämä seikat ovat osaksi yhteydessä sen kysymyksen kanssa, joka tulee pohdittavaksi seuraavissa kirjoituksissa, nim. kuinka laajan

tahi oikeammin kuinka rajoitetun opistossa tarjona olevan opetuksen tulisi olla, jotta se voisi menestyksellisesti juurtua siellä olevien oppilaitten mieliin. Mutta osaksi ne ovat yhteydessä myöskin sen kysymyksen kanssa, missä määrin opistossa vallitseva discipliini ja opettajain opetuskyky voi pitää sellaista yliarvioimista kohtuullisissa rajoissa.

Henkinen silta

Kirj. Hilja Pärssinen

Kukin meistä on elänyt oman murrosaikansa. Tahi olemme ehkä eläneet useampia murroskohtia. Toiset näistä ajoista ovat tuottaneet sieluumme järkyttävän äkillisen mullistuksen, särkien entistä henkistä minäämme, repien alas entisiä katsomuksia ja nostaen tilalle uusia, joista ei meillä ennen ollut aavistusta. Toisen kerran on taas henkisen olemuksemme uudistus käynyt rauhallisemmin, vitkallisemmin. Olemme olleet aivan kuin pakotetut pysähtymään katsoaksemme sisällisesti kulkemaamme tietä ja arvioimaan saavuttamiamme elämän arvoja, tarkastamaan niitä, kestävätkö ne totuuden janomme vaakalaudalla, vaiko nousivat kevyinä ilmaan pudottaen meidät rämpimään epätoivon suosa.

Ja usein on meistä tuntunut rasakaalta kun kuljettuamme kappaleen ehkä tasaisempaa tietä olemme joutuneet jälleen tuollaiseen elämän taitekohtaan, tuollaiseen korpeen, missä ei ole ollut levähdyspaikkaa. Me olemme silloin tehneet kysymyksen itsellemme, sekä vaatineet myös mykkää koh-

talotarta tilille siitä, miksi näin täytyy olla. Miksi meidän, totuuden etsijäin, meidän, jotka emme saa koskaan tyydyttävää vastausta elämän arvoitukseen, miksi täytyy meidän tuskalla, öitten unettomuudella valloittaa jokainen pieni valon murene sieluumme.

Kuinka paljon helpompaa onkaan noiden, jotka uskovat "isientavalla" noiden, jotka eivät itsekohtaisesti eivätkä sielunsa syvyyksistä asti ole koskaan kohottaneet kysymystä "mistä mihin", noiden, joille on henkiseksi oppaaksi riittänyt valmiiksi muovailtu ja helposti sulavaksi valmisteltu opinkäsite. Miten helppoa noiden, jotka kopioivat itsellensä henkisissä, yhteiskunnallisissa ja siveellisissä kysymyksissä mielipiteet valmiina puoluelehtien tai kirjailijain tuotteista, kuten ostetaan nuttu räätäliä tahi tilataan kenkä jalkineeliikkeestä. Ja aivan kuten puku otetaan sen mukaan, mihin tilaisuuteen sitä tarvitaan ja miten se sopii ylle, ottavat he mielipiteensä sen mukaan, mikä on heille edullisinta. Niin pääsevät he kaikista etsijän vaivoista, eikä ole heillä aavistusta